

Financieringstekort en begrotingstekort

De overheid geeft jaarlijks meer uit dan ze ontvangt. Het verschil tussen de uitgaven en de ontvangsten van de overheid noemt men het begrotingstekort.

$$\text{Begrotingstekort} = O - B$$

Het financieringstekort is het bedrag dat de overheid in een jaar per saldo moet lenen. Het is het bedrag waarmee de staatsschuld toeneemt.

$$\text{Financieringstekort} = \text{Begrotingstekort} - \text{Aflossing staatsschuld} = \text{Stijging staatsschuld}$$

Een voorbeeld:

Stel dat de overheid in een jaar 240 mld heeft uitgegeven terwijl ze aan belasting 200 mld heeft ontvangen. De overheid heeft in dat jaar 15 mld op de staatsschuld afgelost (deze aflossing is onderdeel van de uitgaven van de overheid).

$$\text{Het begrotingstekort} = 240 - 200 = 40 \text{ mld}$$

$$\text{Het financieringstekort} = 40 - 15 = 25 \text{ mld}$$

De staatsschuld wordt gefinancierd door de uitgifte van obligaties. De overheid in dit voorbeeld zal dus voor 40 mld nieuwe obligaties moeten uitgeven. Van de oude obligaties heeft de overheid 15 mld afgelost.

Een hoge staatsschuld heeft natuurlijk twee nadelen:

- a. Het bedrag moet ooit worden terugbetaald.
- b. Er moet rente over het bedrag worden betaald.

De hoge rentelasten van de overheid vallen onder de uitgaven van de overheid en vormen dus alweer aanleiding voor nieuwe schuld.

Dat de overheid schuld maakt en dus moet lenen is op zichzelf niet zo'n probleem. De vraag is alleen wat ze met dat geleende geld gaat financieren.

Volgens de gulden financieringsregel dien je slechts geld te lenen voor investeringen. Immers met investeringen maak je in de toekomst geld. Daarvan kan de rente en de aflossing worden betaald.

Volgens deze regel mag de overheid dus geen geld lenen om ambtenaren te betalen of om mensen van een uitkering te voorzien.

Overigens dient opgemerkt te worden dat de overheid niet de uitkeringen van de volksverzekeringen en de werknemersverzekeringen verricht. De premies voor deze verzekeringen worden afgedragen aan speciale instituten. Deze instituten verrichten ook de uitkeringen. De overheid betaalt wel de sociale voorzieningen (bijstand).

$$\text{De Overheid} + \text{Sociale Verzekeringssector} = \text{De Collectieve Sector}$$